

**Каталог вибірових навчальних дисциплін/блоків професійної підготовки (ПП-каталог)
навчально-наукового гуманітарного інституту на 2026/2027 навчальний рік**

п/н	Назва дисципліни та посилання на сторінку дисципліни на вебсайті Університету	Перелік галузей знань/ спеціальностей, для яких пропонується дисципліна	Семестр	Коротка анотація дисципліни	Науковий ступінь, вчене звання, ПІБ викладача, що пропонується для викладання	Обмеження щодо вивчення дисципліни
1	Психологія щастя	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	2	Курс «Психологія щастя», що є вибіровим для студентів магістерської програми «Психологія», формує навички успішного життєбуття, життєтворчості, які передбачають зосередженість уваги на позитивних аспектах психіки людини, розкриття та реалізацію природних здібностей. Усвідомлення власних сильних сторін сприяє розвитку почуття самоповаги та впевненості. За рахунок вправ відбувається розвиток навичок та вмінь, які забезпечуватимуть адаптивність та формування оптимістичної стратегії життя. Мета курсу: Підготовка студентів до свідомого, активного та вмілого використання теоретичних знань з актуальних питань психології щастя, формування уявлень про сутність та специфіку оптимістичного світосприймання, оволодіння навичками оптимістичного мислення, щасливого життєбуття. Завдання: 1. Ознайомлення з теоріями психології щастя, теоретичними основами позитивної психології, основними поняттями позитивної психології, специфікою оптимістичного мислення. 2. З'ясування сутності та факторів формування добробуту, благополуччя. 3. Розвиток позитивної Я-концепції. 4. Оволодіння засобами, прийомами розвитку	Професор, докт. пс. наук, Біла І. М.	

				позитивного, оптимістичного мислення, світосприймання.		
2	Стратегії ефективного мислення	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	2	Дисципліна «Стратегії ефективного мислення» спрямована на розвиток здатності бачити загальну картину, аналізувати складні взаємозв'язки та приймати довгострокові рішення. Вона об'єднує критичне мислення, системний підхід та креативність для розпізнавання загроз і можливостей, що забезпечує особисту або організаційну конкурентоспроможність. Мета курсу: Заохочення формування у здобувачів уявлень про сутність та специфіку критичного мислення, оволодіння навичками системного мислення та функціональною моделлю критичного мислення, що базується на усвідомленості, рефлексивності, цілеспрямованості, контрольованості, самоорганізованості когнітивних дій. Завдання: 1. З'ясувати сутність понять «критичне мислення», «когнітивні процеси», «творче мислення», «інтуїтивне мислення», «стратегії мислення», «технології розвитку мислення». 2. Визначити характерні ознаки наявності та відсутності розвиненого критичного мислення у людини, особливості, властивості критичного та креативного мислення. 3. Проаналізувати прийоми, технології критичного, креативного, конструктивного мислення; загальну парадигму нелінійного мислення. 4. Окреслити умови, етапи розвитку критичного та креативного мислення. 5. Навчитися генерувати нові ідеї, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, застосовувати знання про критичне мислення до професійно- соціально- та особистісно орієнтованих ситуацій на практиці.	Професор, докт. пс. наук, Біла І. М.	

				6. Розвивати метакогнітивні вміння, досвід критичного мислення, аналітичні і прогностичні вміння; 7. Оволодіти навичками розробки проектів шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.		
3	Психологія творчості	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	2	Дисципліна «Психологія творчості» присвячена дослідженню природи креативності, психологічних механізмів та етапів творчого процесу. Мета дисципліни: розкрити методологічні, теоретичні та методичні основи психології творчості та оволодіти універсальними та ефективними методами, використання яких допоможе вирішенню професійних завдань, особливо через формування у студентів творчого підходу до своєї професійної діяльності. Завдання: 1. Сформувати у студентів цілісне уявлення про психологічні особливості творчої діяльності та креативності; 2. Сформувати критерії оцінки рівня результатів творчої діяльності; 3. Засвоїти основні методи діагностики та розвитку креативності та використовувати їх в своїй практичній діяльності з урахуванням вікових та професійних особливостей категорій учасників; 4. Вміти створювати програми тренінгів креативності для різноманітних категорій учасників.	Професор, докт. пс. наук, Біла І. М.	
4	Технології розвитку життєстійкості особистості	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія	2	Дисципліна «Технології розвитку життєстійкості» напружена на формування та розвиток резильєнтності – здатності особистості проходити крізь життєві кризи, адаптуватися до змін та відновлюватися без серйозних внутрішніх втрат. Програма охоплює вивчення внутрішніх ресурсів (оптимізм, саморефлексія, емоційний інтелект) та зовнішніх	Професор, докт. пс. наук, Біла І. М.	

		(магістр)		чинників (соціальна підтримка, мережування), а також сучасних технологій стресостійкості та протидії вигоранню. Мета дисципліни: сформувати у студентів цілісне розуміння феномену життєстійкості (резильєнтності) як динамічного процесу адаптації, а також розвинути практичні компетентності щодо застосування технологій активації особистісних та соціальних ресурсів у кризових умовах. Завдання: 1. Розкрити теоретико-методологічні підходи до вивчення життєстійкості та її компонентів у сучасній психології. 2. Навчити методів оцінки та самооцінки рівня резильєнтності й індивідуальних копінг-стратегій (стратегій подолання стресу). 3. Ознайомити з технологіями підвищення стресостійкості, профілактики професійного вигорання та втоми від співчуття. 4. Сформувати вміння проектувати та проводити психоосвітні заходи та тренінги з розвитку життєстійкості для різних цільових груп.		
5	Техніки гештальттерапії	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	2	Дисципліна «Техніки гештальттерапії» спрямована на ознайомлення із одним з основних напрямів гуманістичної психотерапії, з метою освоєння теорії і основ практики гештальт-терапії, та отримання студентами загальних знань з психотерапевтичної практики. Мета дисципліни: ознайомлення студентів з гештальт-термінологією та основними гештальт-терапевтичними процедурами і принципами, а також ефективним гештальт-інструментарієм для проведення індивідуальної і групової психокорекції; специфікою його застосування відповідно до запиту і цілей (усвідомити і опрацювати непрожиті почуття, свої потреби, незавершені ситуації, а також взяти	Професор, докт. пс. наук, Костюченко О. В.	

				відповідальність за власне життя тощо). Завдання: 1. Ознайомити з основами практики гештальт-терапії; 2. Навчити застосовувати на практиці техніки гештальт-терапії; 3. Надати студентам сучасне розуміння підходів до психотерапії.		
6	Перша психологічна допомога	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	2	Дисципліна «Перша психологічна допомога» спрямована на розвиток в студентів навичок гуманної, підтримуючої та практичної допомога людям, які пережили кризову подію – в тому числі на зниження гострого стресу, задоволення базових потреб та емоційну стабілізацію. Мета дисципліни: полягає у формуванні в студентів теоретичних знань та практичних умінь щодо проведення першої психологічної допомоги в умовах переживання екстремальних та травматичних подій. Завдання: 1. Вивчення загальної характеристики етапів здійснення першої психологічної допомоги, основних протоколів та стандартів її проведення; 2. Розуміння основних проявів порушення психічних процесів та технік стабілізації психічних станів в умовах екстремальних та надзвичайних подій; 3. Вивчення особливостей проведення телефонного консультування; 4. Вивчення особливостей здійснення першої психологічної допомоги при втраті.	Доцент, канд. пед. наук Копилова С. В.	
7	Психологія соціальної інклюзії	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні	2	Курс «Основи психологічної реабілітації» присвячений вивченню Психологічні механізми, чинники та процеси, що забезпечують соціальне включення особистості, її адаптацію, участь у житті суспільства, подолання бар'єрів, стигматизації,	Доцент, канд. психолог. наук, Кущенко І. В.	

		відносини/ С4 Психологія (магістр)		дискримінації та соціального виключення, а також створення психологічно безпечного й доступного інклюзивного середовища для різних категорій населення. Мета дисципліни: формування у здобувачів системи знань, практичних умінь і професійних компетентностей, необхідних для розуміння психологічних засад соціальної інклюзії, організації психологічного супроводу, створення психологічно безпечного інклюзивного середовища та сприяння соціальній адаптації, інтеграції й самореалізації осіб із різними освітніми, соціальними та індивідуальними потребами. Завдання: 1. Ознайомити з основами складання та реалізації програм психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо. 2. Навчити взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. 3. Сформувати навички ефективного використання ресурсних та інтегративних стратегій для посилення особистісного резилієнсу в умовах процесу реінтеграції.		
8	Основи когнітивно- поведінкової терапії	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	2	Вивчення дисципліни «Основи когнітивно-поведінкової терапії» спрямоване на засвоєння студентами методичних засад когнітивно-поведінкової терапії як науково-практичної дисципліни, формування умінь використовувати набуті знання у професійній діяльності майбутніх психологів, а саме оволодіння знаннями, вміннями й навичками когнітивно-поведінкової діагностики, концептуалізації випадку та технік когнітивно-поведінкового втручання. Мета дисципліни: формування у студентів	Доцент, канд. психол. наук Шепельова М. В.	

				цілісного розуміння теоретичних засад когнітивно-поведінкового підходу, опанування знань про механізми взаємозв'язку думок, емоцій і поведінки, а також розвиток практичних умінь застосовувати базові техніки когнітивно-поведінкової терапії. Завдання: 1. Оволодіння теоретичним матеріалом згідно з навчальною програмою курсу; 2. Зіставлення когнітивно-поведінкової терапії з іншими психотерапевтичними напрямками та визначення провідних принципів; 3. Висвітлення специфіки використання технік з когнітивно-поведінкової терапії для вирішення психологічних проблем; 4. Формування вмінь та навичок з концептуалізації індивідуального випадку клієнта, його обстеження, формулювання цілей психотерапії, складання плану лікування відповідно до міжнародного протоколу.		
9	Активні методи навчання викладання в психології	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	2	Дисципліна «Активні методи навчання викладання в психології» присвячена практичному опануванню інтерактивних методів викладання та спрямована на розвиток навичок фасилітації та створення середовища для активного засвоєння психологічних знань через безпосередній досвід, критичне мислення та групову взаємодію. Мета дисципліни: ознайомлення з психологічними особливостями діяльності студентів і викладачів в освітньому процесі ЗВО, із запропонуванням психологічних знань, вмінь, навичок для майбутніх викладачів закладів вищої освіти, що допоможуть виробляти ефективні методики викладання, результативно використовувати властивості психічних процесів, розвивати індивідуальні особливості особистості студентів, навички професійного спілкування тощо.	Доцент, канд. пед. наук Пузирьов Є.В.	

				Завдання: 1. Ознайомлення із загальними засадами психології вищої освіти; 2. Формування здатності диференціювати психологічні процеси та явища з метою оптимізації освітніх взаємодій; 3. Розвивати здатність втілювати наукові підходи у педагогічній діяльності.		
10	Психологія лідерства	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	2	Вивчення дисципліни «Психологія лідерства» є необхідним для розуміння ефективності управлінської діяльності та опанування психологічних механізмів впливу на людей, розвитку особистих лідерських якостей та вміння керувати командами. Дисципліна допомагає опанувати методи вирішення конфліктів, прийняття рішень у кризових ситуаціях та формування власної професійної успішності. Мета дисципліни: формування знань про лідерство як соціально-психологічний феномен, розвиток лідерського потенціалу здобувачів для набуття ними здатності управління людьми за для досягнення поставлених цілей. Завдання: 1. Визначення ролі психологічних чинників у формуванні лідерських здатностей; оптимального розподілу професійних та соціальних ролей у колективі; 2. Вивчення процесів інтеграції та згуртованості колективу, неформальних стосунків між його членами; 3. Розкриття психологічних механізмів прийняття управлінських рішень, соціально-психологічних якостей керівника, бізнес комунікацій; 4. Ознайомлення зі способами впливу людей під час спілкування, основними закономірностями ефективного бізнес спілкування;	Професор Доктор пс. наук Власенко О.О.	

				5. Розвиток умінь та навичок ефективного спілкування, активного слухання, підвищення рівня емпатії, конструктивного вираження своїх думок і почуттів.		
11	Психологія залежностей	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	3	Курс «Психологія залежностей» є вибірковою дисципліною для студентів магістерської програми «Психологія», що знайомить студентів з актуальними питаннями психології залежної поведінки, основними напрямками соціально-психологічної профілактики, методами діагностики та корекції залежної поведінки. Мета курсу: розкрити закономірності виникнення, формування залежностей, причини їхнього поширення, особливо серед молоді та ознайомити з можливостями профілактики на ранніх етапах та особливостями психологічної допомоги при різних формах залежної поведінки. Завдання: 1. Розкрити основні теоретичні моделі, закономірності, чинники та механізми розвитку залежної поведінки людини; 2. Проаналізувати основні види залежної поведінки й ступінь поширення в Україні і світі. Розкрити специфіку проблем окремих груп осіб, яким властиві певні прояви залежної поведінки; 3. Визначити можливості профілактики залежностей на ранніх етапах формування. Ознайомити з особливостями психологічної допомоги особам при різних формах залежної поведінки; 4. З'ясувати основні підходи до визначення залежної поведінки людини, її причин (соціальні та психологічні передумови та механізми формування схильності до залежної поведінки); 5. Засвоїти основні підходи, моделі та принципи профілактики залежної поведінки та особливості психологічної допомоги особам, схильним до	Доцент, канд. психол. наук Мітіна С.В.	

				залежної поведінки.		
12	Психологія девіантної поведінки	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	3	Дисципліна «Психологія девіантної поведінки» спрямована на опанування студентами психологічних знань щодо психологічних основ вивчення девіантної поведінки, її видів, проявів, чинників, методів психологічної діагностики та корекції. Мета дисципліни: формування у студентів знань про природу, причини, механізми, форми та психологічні чинники відхилень у поведінці особистості, а також засвоєння методів діагностики, профілактики та корекції такої поведінки. Завдання: 1. Вивчити предмет, методи і історію становлення девіатнології як прикладної галузі психології; 2. Вивчити біологізаторські та соціологізаторські концепції, які пояснюють природу виникнення різних форм девіацій; 3. Вивчити основні підходи до класифікації девіантної поведінки; 4. З'ясувати психологічні особливості прояву делінквентної поведінки, адиквтиної поведінки, агресії і т.ін.; 5. Вивчити основні методи виявлення різних форм девіацій, а також засоби їх профілактики та психокорекції.	Доцент, канд. психол. наук Мітіна С.В.	
13	Основи психогенетики	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	3	Дисципліна «Основи психогенетики» спрямована на розкриття генетичних детермінан людської поведінки, формування уявлення про їх взаємодію з соціальними та психологічними чинниками. У процесі вивчення курсу передбачено ознайомлення з основами психогенетики – науки, що досліджує внесок спадковості та середовища у формування психічних та психофізіологічних якостей людини. Мета дисципліни: формування у студентів базових знань і понять про роль спадковості і умов довкілля у формуванні психічних і психофізіологічних	Доцент, канд. психол. наук Мітіна С.В.	

				властивостей людини, інтелектуальних здібностей, прояву девіантної поведінки і психічних розладів, в тому числі у рамках дискурсу навколо взаємодії набутого (середовищного) і спадкового в людині. Завдання: 1. Розкриття генетичних механізмів наслідування, методів психогенетичних досліджень, класифікації спадкової патології та типів взаємодії «генотип-середовище»; 2. Розгляд актуальних досліджень щодо ролі спадкових чинників та факторів середовища у мінливості психологічних та психофізіологічних ознак; 3. Огляд питання психогенетики в розрізі дослідження інтелектуальних здібностей, сексуальної поведінки, психічних розладів тощо.		
14	Психологія сексуальності	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	3	Дисципліна «Психологія сексуальності» розкриває психологічні аспекти людської сексуальності як цілісного біопсихосоціального явища, охоплюючи питання психосексуального розвитку, гендерної ідентичності, міжособистісної інтимності та психологічних норм. Мета дисципліни: розкрити психологічні прояви та детермінанти сексуальної поведінки людини, причини виникнення сексуальних розладів та ознайомлення з основними методами та принципами терапії сексуальних порушень. Завдання: 1. Надати студентам необхідну інформацію про сучасний стан та актуальні проблеми наукових знань із сексології та сексопатології, визначити психологічні механізми сексуальної поведінки; 2. Розглянути основні аспекти соціально-культурних, історико-етнографічних та психологічних закономірностей сексуальної поведінки, ознайомити студентів з анатомо-	Доцент, канд. психол. наук Шепельова М. В.	

				фізіологічними основами сексуальності людини; 3. Розглянути особливості чоловічої та жіночої сексуальності, її вікові та індивідуально-типологічні варіації, з'ясувати психологічні особливості гетеро- та гомосексуальних стосунків; 4. Ознайомити студентів з основними видами та причинами виникнення сексуальних розладів та сексуальних злочинів; 5. Сформувати уявлення про основні принципи лікувально-реабілітаційних заходів при психогенних сексуальних розладах.		
15	Психологія масової свідомості	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	3	Дисципліна «Психологія масової свідомості» передбачає аналіз різних поглядів до розуміння сутності мас, механізмів виникнення в масі особливих психічних станів, специфіки масових настроїв у політики. Мета дисципліни: ознайомлення з механізмами впливу (зараження, навіювання, наслідування), а також з конкретними масовими явищами: модою, чутками і плітками. Опанування цієї дисципліни забезпечує формування готовності фахівця до діяльності в умовах великих соціальних груп загалом і натовпу, що є важливою складовою загальної фахової підготовки психолога. Завдання: 1. Засвоїти основні поняття та категорії, за допомогою яких аналізується психологія мас та її складові, описується масова свідомість і масові стани; 2. Визначити основні прояви психології мас, внутрішні психологічні і зовнішні поведінкові механізми; 3. Проаналізувати механізми психологічного впливу на масову свідомість: навіювання, зараження, наслідування та особливості	Доцент, канд. психол. наук Шепельова М. В.	

				конкретних масових психологічних проявів: моди, чуток і пліток тощо.		
16	Психологічна служба	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	3	Дисципліна «Психологічна служба» спрямована на розкриття ролі та закономірностей діяльності психологічних служб в різних соціальних сферах. Мета дисципліни: розкрити принципи планування, реалізації та оцінювання ефективності психологічної допомоги в освітніх, соціальних, інклюзивних, організаційних та кризових контекстах. Завдання: 1. Допомогти студентам усвідомити місце і роль практичної психології в системі психологічних наук; 2. Опанувати основні підходи до організації і діяльності психологічних служб, враховувати їх специфіку в різних соціальних сферах; 3. Набути умінь і навичок ефективного виконання основних видів професійної діяльності практикуючого психолога.	Доцент, канд. психол. наук Шепельова М. В.	
17	Основи психосоматики	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	3	Вивчення дисципліни «Основи психосоматики» має поглибити у студентів науковий світогляд та переконання, які б сприяли системному психологічному підходу до профілактики, збереження здоров'я людини та засвоїти базові знання про загальні питання психосоматики; таакож вивчити психологічні чинники виникнення хвороб, роль стресу в етіології соматичних розладів та методи психологічної корекції станів, що виявляються через тілесну симптоматику. Мета дисципліни: формування у студентів цілісного підходу до розуміння здоров'я як єдності психічного та тілесного, а також підготовка фахівців до профілактичної та корекційної роботи з клієнтами, які мають психосоматичні прояви. Завдання: 1. Ознайомити студентів з науковими концепціями,	Професор, докт. пс. наук, Костюченко О. В.	

				моделями, поняттями, методами і технологіями вирішення психосоматичних проблем; 2. Розкрити зміст, причини, механізми, особливості виявлення та наслідки психосоматичних захворювань; 3. Засвоїти структуру та компоненти діагностичної, профілактичної та психологічної допомоги клієнтам та пацієнтам з психосоматичними розладами.		
18	Основи психологічної допомоги військовим та членам їхніх сімей	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	3	Дисципліна «Основи психологічної допомоги військовим та членам їхніх сімей» спрямована на розкриття основ психологічного консультування військовослужбовців, формування їх психологічної стійкості до психотравмуючих факторів війни та засобів психологічної допомоги, реабілітації та ресоціалізації, а також психологічної допомоги рідним та близьким військовослужбовця. Мета дисципліни: надати студентам основи психологічної допомоги військовим та їхнім сім'ям, що формували б знання та навички, необхідні для забезпечення їх психосоціальної реабілітації, відновлення ментального здоров'я та успішну інтеграцію у цивільне життя. Завдання: 1. Вивчити методики першої психологічної допомоги при гострих стресових реакціях; 2. Засвоїти алгоритми діагностики та протоколи терапії посттравматичного стресового розладу (ПТСР) та травматичного стресу; 3. Дослідити специфіку сімейних криз, зумовлених військовою службою, та методи зміцнення життєстійкості родини; 4. Розвинути навички кризового консультування військових та членів їхніх сімей у стані втрати або невизначеності;	Професор, Доктор пс. наук Власенко О.О.	

				5. Виробити етичні засади та навички профілактики вторинної травматизації та професійного вигорання самого психолога.		
18	Гендерна психологія	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини/ С4 Психологія (магістр)	3	Дисципліна «Гендерна психологія» спрямована на розкриття студентам сутності гендерної психології, вивчення гендерних аспектів навчання й виховання в родині, школі, дитячих установах і інших інститутах соціалізації і їх впливів на розвиток особистості. Мета дисципліни: опанування психологічних закономірностей становлення особистості як носія гендерної ідентичності, вивчення особливостей міжособистісної взаємодії між різними гендерами, а також формування навичок професійної діяльності з урахуванням гендерної специфіки. Завдання: 1. Формування професійного уявлення про психологічні чинники гендеру; 2. Розкриття сучасних прикладних аспектів проблематики гендеру у психології та методичних можливостей їх вивчення; 3. Навчання аналізувати гендерні аспекти життєдіяльності особистості; 4. Підвищення мотивації студентів до подальшого самостійного ознайомлення із широкими теоретичними та практичними здобутками у сфері психології гендеру.	Професор, докт. пс. наук, Біла І. М.	

Завідувач кафедри

Психології, філософії та суспільних наук

_____ (Олена ВЛАСЕНКО)

ПОГОДЖЕНО

Директор навчально-наукового інституту

_____ (Сергій ГУБАРЄВ)

29.06.2026